

การขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาประเทศ

ดร.กล้า สมตระกูล
กรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

ความเป็นมา

แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔)

ปัญหาในสังคมไทย

- การเสื่อมถอยคุณธรรมจริยธรรม
- วัตถุนิยม บริโภคนิยม
- ขาดจิตสำนึกสาธารณะ
- ความขัดแย้งทางสังคม
- ยาเสพติดและอาชญากรรม

คุณธรรมพึงประสงค์

(คนไทยศตวรรษที่ ๒๑)

- จริยธรรมดี
- ลดละเลิกอบายมุข
- ไม่มียาเสพติด
- ไม่มีอาชญากรรม
- ไม่ทะเลาะวิวาท
- อยู่อย่างพอเพียง
- พึ่งพาตนเอง
- มีภูมิคุ้มกัน
- จิตอาสา
- เอื้อเพื่อเกื้อกูล
- มีน้ำใจไมตรี
- แบ่งปัน
- เป็นเจ้าบ้านที่ดี
- รักชาติ รักถิ่น
- นิยมไทย
- รวมกลุ่มสร้างรายได้
- พัฒนาผลผลิตทางวัฒนธรรม (CPOT)
- ร่วมกันแก้ปัญหา

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

มติ ครม.

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ มติ ครม. เห็นชอบให้กระทรวงวัฒนธรรม ดำเนินการตามยุทธศาสตร์แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

กรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

- รองนายกรัฐมนตรี ประธาน
- รัฐมนตรี ๔ กระทรวง รองประธาน
- ปลัดกระทรวง ๔ กระทรวง กรรมการ
- ผู้ทรงคุณวุฒิ ๑๐ รูป/คน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
- ข้าราชการกรมการศาสนา ๓ คน เลขานุการ/ผู้ช่วยฯ

หลักการขับเคลื่อน

- การพัฒนาแบบองค์รวม (วิถีชีวิตที่มีคุณธรรม ๓ ด้าน คุณธรรมทางศาสนา/ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง/สืบสานวัฒนธรรมประเพณีไทย)
- ร่วมคิด – ร่วมทำ (บ ว ร)
- ขับเคลื่อนทุกภาคส่วน (ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง) ระดับ ส่วนกลาง/จังหวัด/อำเภอ/ชุมชน

กรอบความคิด

- สังคมคุณธรรม (มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน)
- การเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจ/สังคม
- ศาสตร์พระราชา
 - เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา
 - รู้ รัก สามัคคี
 - ระเบิดจากข้างใน
 - เศรษฐกิจพอเพียง (พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน)

กลไกการขับเคลื่อนคุณธรรม

คณะกรรมการ/ทำงานระดับส่วนกลาง-ชุมชน

- คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
- คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
- คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรม ระดับกระทรวง/ระดับจังหวัด
- คณะทำงานส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด
- คณะทำงานระดับอำเภอ
- คณะทำงานระดับชุมชน (บ ว ร)

หน่วยงานร่วมการขับเคลื่อน

- ๑) กระทรวงมหาดไทย
- ๒) กระทรวงศึกษาธิการ
- ๓) กระทรวงคมนาคม
- ๔) กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ๕) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ๖) กระทรวงสาธารณสุข
- ๗) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- ๘) กระทรวงพาณิชย์
- ๙) กระทรวงอุตสาหกรรม
- ๑๐) กระทรวงแรงงาน
- ๑๑) กระทรวงกลาโหม
- ๑๒) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
- ๑๓) กระทรวงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๑๔) กระทรวงการคลัง
- ๑๕) กระทรวงยุติธรรม
- ๑๖) กระทรวงพลังงาน
- ๑๗) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ๑๘) กระทรวงการต่างประเทศ
- ๑๙) สำนักนายกรัฐมนตรี
- ๒๐) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
- ๒๑) ภาคเอกชน หอการค้า/สภาอุตสาหกรรม/สถานีวิทยุ-โทรทัศน์ ฯลฯ
- ๒๒) ภาคเอกชน กลุ่มจิตอาสา/กลุ่มส่งเสริมการท่องเที่ยว/กลุ่มพัฒนาอุตสาหกรรม-หัตถกรรม
- ๒๓) กระทรวงวัฒนธรรม

กรอบคุณธรรมเพื่อการขับเคลื่อน

- องค์กรคุณธรรม (ระยะต้น)

คุณธรรม ๔ ประการ (พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา)

- องค์กรคุณธรรม (ต่อเนื่อง)

คุณธรรม ๓ ด้าน (หลักธรรมทางศาสนา/หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง/อนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรม/ประเพณีไทย)

- ชุมชนคุณธรรม

คุณธรรม ๓ ด้าน (หลักธรรมทางศาสนา/หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง/อนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรม/ประเพณีไทย)

ยุทธศาสตร์ การขับเคลื่อน ๔ ประการ

ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อน ๔ ประการ

- ❖ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมไทย
- ❖ การสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพ
- ❖ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรม
- ❖ การส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

ขั้นตอนการดำเนินงาน (บันได ๙ ขั้น)

- ๑) ประกาศกฎ กติกาความร่วมมือขององค์กรหรือชุมชนร่วมกัน
- ๒) กำหนดกิจกรรมองค์กร/ชุมชนที่อยากแก้ และความดีที่อยากทำ
- ๓) จัดทำแผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของ องค์กร/ชุมชน
- ๔) ประเมินผลการขับเคลื่อนกิจกรรม
- ๕) ทบทวน ปรับปรุงผลการขับเคลื่อนคุณธรรม
- ๖) ประกาศยกย่อง เชิดชูกิจกรรม/บุคคล ที่ดี
- ๗) ประเมินความสำเร็จตามแผนงานที่กำหนด
- ๘) ขับเคลื่อนคุณธรรมใน ๓ มิติต่อเนื่อง
- ๙) แผนแพร่ประสบการณ์ วิธีการ สู้องค์กร/ชุมชนอื่น

เป้าหมายการขับเคลื่อน “องค์กรคุณธรรม”

- ยึดมั่นในหลักธรรมทางศาสนา ความสงบสุข
ในองค์กร
- น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้องค์กร
มั่นคง มั่นคั่ง ยั่งยืน อยู่ดีมีสุข
- สืบสานและดำเนินชีวิตตามวิถีวัฒนธรรมองค์กร
และวัฒนธรรมไทย

เป้าหมายการขับเคลื่อน “ชุมชนคุณธรรม”

- ชุมชนยึดมั่นในหลักธรรมทางศาสนา ความสงบสุข
ในชุมชน
- น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
สร้างชุมชนให้อยู่ดีมีสุข
- ชุมชนสืบสานและดำเนินชีวิตตามวิถีวัฒนธรรม
ที่ดั้งเดิม

ผลการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม

ระดับคุณธรรม กระทรวง (ส่วนกลาง)	ส่งเสริม	คุณธรรม	ต้นแบบ
สำนักนายกรัฐมนตรี	-	๑๖	-
กระทรวงกลาโหม	๑	๑	-
กระทรวงการคลัง	๒	๖	๑
กระทรวงการต่างประเทศ	๑	-	-
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๓	๑	๒
กระทรวงพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์	๒๖	-	-

ผลการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม

ระดับคุณธรรม กระทรวง (ส่วนกลาง)	ส่งเสริม	คุณธรรม	ต้นแบบ
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม	-	-	๑๕
กระทรวงพลังงาน	๕	-	-
กระทรวงพาณิชย์	๑๐	๑	-
กระทรวงมหาดไทย	๒	๑	๘
กระทรวงยุติธรรม	๑	๕	-
กระทรวงแรงงาน	-	-	๗
กระทรวงวัฒนธรรม	๑๑	๒๗	๗

ผลการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม

ระดับคุณธรรม กระทรวง (ส่วนกลาง)	ส่งเสริม	คุณธรรม	ต้นแบบ
กระทรวงศึกษาธิการ	๒	๒	๑๒
กระทรวงสาธารณสุข	๒๕	๓๑	๕๒
กระทรวงอุตสาหกรรม	๖	๒	-
กระทรวงอุดมศึกษา	๕	๓	๑๐
กระทรวงคมนาคม	๓๗	๑๐	๕

ผลการขับเคลื่อนคุณธรรม ระดับจังหวัด

องค์กร			ชุมชน			อำเภอ			จังหวัด		
๑๑,๐๒๑			๒๒,๒๙๕			๘๐๐			๗๖		
ส่งเสริม	คุณธรรม	ต้นแบบ	ส่งเสริม	คุณธรรม	ต้นแบบ	ส่งเสริม	คุณธรรม	ต้นแบบ	ส่งเสริม	คุณธรรม	ต้นแบบ
๕,๒๙๑	๓,๑๔๖	๒,๕๘๔	๑๒,๙๔๖	๖,๔๑๐	๒,๙๓๓	๓๕๖	๒๒๖	๒๑๘	๑๕	๓๗	๒๔

แผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔

- ๑) ขับเคลื่อนคุณธรรม “คนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑”
- ๒) ติดตามผลการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม
- ๓) ประเมินผลการขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมด้วยพลัง บ ว ร
- ๔) ยกย่องเชิดชูเกียรติจังหวัด/อำเภอ/องค์กร และ
ชุมชนคุณธรรม
- ๕) ร่างแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๕ - ๒๕๖๙)

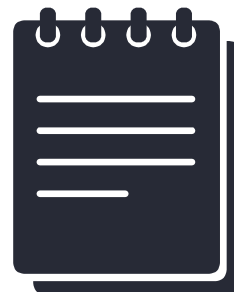

๑. คุณธรรมพึงประสงค์ (คนไทยศตวรรษที่ ๒๑)

- จริยธรรมดี
- ลดละเลิกอบายมุข
- ไม่มียาเสพติด
- ไม่มีอาชญากรรม
- ไม่ทะเลาะวิวาท
- อยู่อย่างพอเพียง
- พึ่งพาตนเอง
- มีภูมิคุ้มกัน
- จิตอาสา
- เอื้อเพื่อเกื้อกูล
- มีน้ำใจไมตรี
- แบ่งปัน
- เป็นเจ้าบ้านที่ดี
- รักชาติ รักถิ่น
- นิยมไทย
- รวมกลุ่มสร้างรายได้
- พัฒนาผลผลิตทางวัฒนธรรม (CPOT)
- ร่วมกันแก้ปัญหา

๒. ติดตามรายงานผลการขับเคลื่อนคุณธรรม

- ประสานงานการขับเคลื่อน องค์กร/ชุมชนคุณธรรม
- นิเทศ เยี่ยมองค์กร/ชุมชนคุณธรรม
- ประชาสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการขับเคลื่อนคุณธรรมต้นแบบ
- สรุปรายงานผลการขับเคลื่อน

๓. ประเมินผลแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

- แต่งตั้งคณะทำงานประเมินผลแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
- ออกแบบเค้าโครงการวิจัย ประเมินผล (CIPP)
- วิเคราะห์ สรุปผลการประเมิน
- รายงานผลต่อคณะรัฐมนตรี และประชาสัมพันธุ์

๔. ยกย่องเชิดชูเกียรติ จังหวัด/อำเภอ/องค์กร และชุมชนคุณธรรม

- ทบทวนเกณฑ์/ตัวชี้วัด ความสำเร็จการขับเคลื่อน องค์กร/ชุมชน
- ประเมินมาตรฐานการขับเคลื่อน องค์กร/ชุมชน
- จัดประเภท/ลำดับการขับเคลื่อน องค์กร/ชุมชน
- เสนอผลการประเมินต่อ กรม.
- ยกย่องเชิดชูเกียรติ องค์กร/ชุมชน ดีเด่น

๕. ร่างแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๕ - ๒๕๖๙)

- สืบค้น “ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ” และ “คุณลักษณะพึงประสงค์ของคนไทยศตวรรษที่ ๒๑” ที่จำเป็นต้องพัฒนาต่อเนื่อง
- สืบค้นปัญหา อุปสรรค และกลยุทธ์ เพื่อการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมระยะที่ ๒
- ยกร่างแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๕ - ๒๕๖๙)
- เสนอขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี

ស័កស័ក